‘We hopen op nieuwe ambassadeurs’

Jan Enne Haack

Twintig jaar Natuurboerderij Lammerburen

Natuurboerderij Lammerburen bij Electra. Twintig jaar maakten Jan Enne Haack en Tineke Haack-Havenga zich daar sterk voor boerennatuur, met de steenuilenfamilie in de schuur als levend boegbeeld. Hun lezingen en excursies trokken vele duizenden bezoekers. Ze blikken terug op hun tijd op de ‘uilenboerderij’, zoals schoolkinderen de plek volgens Tineke noemden.

Tineke Haack-Havenga en Jan Enne Haack

Sinds 1879 bewoont de familie Haack de natuurboerderij bij Electra. “Mijn overgrootvader zag nog zeehonden in het Reitdiep zwemmen”, zegt Jan Enne. Al heel zijn leven – hij is 74 jaar – woont hij op Lammerburen. In de woonkamer zegt hij: “Waar ik nu zit, ben ik geboren. Hier stond het bed van mijn ouders.” In 2012 stopte Jan Enne als akkerbouwer en binnenkort trekt de familie Haack na vier generaties de schuurdeur definitief achter zich dicht. “We gaan verhuizen en hebben geen opvolging. De boerderij staat in de stille verkoop”, vertelt Tineke.

GELIEFDE STEENUILEN

Op de boerderij woonden ze lange tijd niet alleen. Prominente huisgenoten waren leden van de steenuilenfamilie in de schuur. “De oudst bekende broedplaats van steenuilen in Groningen. In 1915 werd mijn tante al wakker van hun geroep”, vertelt Jan Enne. Met de teloorgang van de steenuil – “In 1972 broedden in Groningen twaalf paar, nu twee” – steeg zijn bezorgdheid. In 2001 richtten Tineke en Jan Enne de schuur in als informatiecentrum. Twintig jaar lang organiseerden ze lezingen, excursies en andere natuuractiviteiten. Van schoolklassen tot Tweede Kamerleden, van buurtverenigingen tot plattelandsvrouwen: vele duizenden bezoekers maakten ze enthousiast voor boerennatuur. Nu ze stoppen, hopen ze op nieuwe ambassadeurs. “Het verhaal moet wel verteld worden. Hier of ergens anders.”

MEER NATUUR IS MOGELIJK

Ze waren erbij in 1999, toen Wierde & Dijk in een café in Eenrum het levenslicht zag. Twintig jaar zette Tineke zich in voor de PR-commissie. “We hebben veel mooie activiteiten georganiseerd. Er zat veel tijd in, maar er kwam energie voor terug.” Binnen Wierde & Dijk vonden ze bondgenoten. De essentie van hun verhaal: meer natuur op het boerenland is mogelijk. “Boeren kunnen de soortenrijkdom vergroten. Toen ik een dijk met een bloemenmengsel inzaaide, zag ik overal icarusblauwtjes, een vlindersoort. Daarna heb ik ze lange tijd niet gezien. Nu er weer bloemen groeien, zijn de vlinders terug.” Op hun land gaven ze het goede voorbeeld: met rietsloten, wintervoedselveldjes en natuurstroken. Een natuuroase, noemt Jan Enne het groene erf met hoge bomen. “Veel bomen zijn van voor mijn tijd. Die juttepeer is uit 1881. Ik heb hier al 182 vogelsoorten gezien.”

LAATSTE STEENUIL

Toch zagen ook zij de natuur op het boerenland afnemen. In de woonkamer staat een opgezette patrijs. “De allerlaatste in deze omgeving. Ik kreeg hem tegen de auto. Toen ik jong was, zag ik ze overal. Soms wel twintig in de tuin, al ik ze ’s winters bijvoederde.” Een treurig moment was de dood van de laatste steenuil op de boerderij, zo’n twaalf jaar geleden. Tineke: “Geregeld kijk ik nog naar boven of ze terug zijn. Ze zaten vaak bij het uilenbord te zonnen.” Jan Enne: “Gelukkig komen de ransuil, kerkuil en ’s winters de velduil hier nog wel voor.” ■

Steenuil bij Natuurboerderij Lammerburen